Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2025/2075

14.10.2025

UREDBA (EU) 2025/2075 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 8. oktobra 2025

o spremembi Uredbe (EU) št. 909/2014 glede krajšega cikla poravnave v Uniji

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ([1]),

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ([2]),

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ([3]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Člen 5(2) Uredbe (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ([4]) ureja obdobje poravnave za večino poslov s prenosljivimi vrednostnimi papirji, ki se izvedejo na mestih trgovanja. Z nekaterimi izjemami je načrtovani datum poravnave za take posle najpozneje drugi delovni dan po izvedenem poslu. Tako obdobje se imenuje „cikel poravnave“. Zahteva, da se poravnava izvede najpozneje drugi delovni dan po izvedenem poslu, se imenuje „cikel poravnave T+2“ ali preprosto „T+2“.

(2) Daljša obdobja poravnave za posle s prenosljivimi vrednostnimi papirji povečujejo tveganja za stranke v poslu in zmanjšujejo možnosti kupcev in prodajalcev za sklepanje drugih poslov. Iz teh razlogov so številne jurisdikcije tretjih držav prešle na obdobje poravnave enega delovnega dne po izvedenem poslu (v nadaljnjem besedilu: T+1), so v postopku prehoda ali pa prehod načrtujejo. Vendar globalni prehod na krajša obdobja poravnave povzroča neskladja med finančnimi trgi Unije in svetovnimi finančnimi trgi. Te neusklajenosti se bodo povečale, ko bo več držav prešlo na poravnavo T+1, s čimer se bodo povečali stroški udeležencem na trgu Unije, ki jih taka neusklajenost povzroča. Poleg tega se je na nekaterih kapitalskih trgih za nekatere vrste poslov cikel poravnave že skrajšal na T+0. Tudi v Uniji centralne depotne družbe precej poslov poravnajo že na datum T+0.

(3) Evropski nadzorni organ (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) (ESMA), ustanovljen z Uredbo (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ([5]), je v poročilu z dne 18. novembra 2024 o oceni ustreznosti skrajšanja cikla poravnave v Evropski uniji sklenil, da bi skrajšanje cikla poravnave v Uniji na T+1 znatno zmanjšalo tveganja na trgu, zlasti tveganje nasprotne stranke in tveganje nestanovitnosti, ter sprostilo kapital, ki ne bi bil več potreben za kritje pozivov h kritju. Cikel poravnave T+1 bi kapitalskim trgom Unije tudi omogočil, da ostanejo v koraku z razvojem drugih svetovnih trgov, s čimer bi odpravili stroške, povezane s sedanjo neusklajenostjo obdobij poravnave. Prispeval bi tudi k nadaljnjemu usklajevanju standardov za poslovne dogodke in tržnih praks v Uniji ter splošneje h konkurenčnosti kapitalskih trgov Unije. Komisija se strinja s temi sklepi.

([1]) UL C, C/2025/2274, 14.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2274/oj.
([2]) UL C, C/2025/3203, 2.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3203/oj.
([3]) Stališče Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2025 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 29. septembra 2025.
([4]) Uredba (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o izboljšanju ureditve poravnav vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depotnih družbah ter o spremembi direktiv 98/26/ES in 2014/65/EU ter Uredbe (EU) št. 236/2012 (UL L 257, 28.8.2014, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/909/oj).
([5]) Uredba (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/77/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 84, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1095/oj).

(4) Zato je primerno uvesti ciljno usmerjeno spremembo Uredbe (EU) št. 909/2014, da se sedanji obvezni cikel poravnave skrajša na največ en delovni dan po izvedenem poslu. To skrajšanje cikla poravnave centralnim depotnim družbam ne bi preprečilo, da prostovoljno poravnajo posle na isti datum, kot je datum sklenitve posla, kadar je to tehnološko izvedljivo.

(5) Posli financiranja z vrednostnimi papirji udeležencem na trgu omogočajo prožno upravljanje njihovih likvidnostnih potreb in potreb po financiranju. Tržni trendi kažejo, da se take vrste poslov na mestih trgovanja vse bolj uporabljajo. Nekatere posli financiranja z vrednostnimi papirji, ki se izvršijo na mestih trgovanja, bi spadali na področje uporabe, za katerega velja zahteva glede cikla poravnave T+1. Vendar bi bilo treba take vrste poslov izvzeti iz zahteve glede cikla poravnave T+1, saj niso standardizirani, zlasti pa niso standardizirana obdobja poravnave – o njih se morata morda stranki v takih poslih dogovoriti, da bi dosegli želeni cilj –, pa tudi zato, da jih zahteva ne bi odvračala od izvrševanja poslov na mestih trgovanja. Da ne bi hkrati prišlo do izogibanja zahtevi glede cikla poravnave T+1, bi bilo treba izvzetje uporabljati le, če so posli financiranja z vrednostnimi papirji dokumentirani kot posamezni posli, sestavljeni iz dveh povezanih poslov. Za namene zahteve glede cikla poravnave T+1 bi morala posledično za nedokumentirane posle financiranja z vrednostnimi papirji ta zahteva veljati. Izrecno izvzetje ni potrebno za posle kreditiranja za povečanje trgovalnega portfelja, saj to niso posli s prenosljivimi vrednostnimi papirji in zato ne spadajo na področje uporabe, za katerega velja zahteva glede cikla poravnave T+1.

(6) Uredba (EU) št. 909/2014 določa različne ukrepe v primeru neuspešnih poravnav, vključno z denarnimi kaznimi, naloženimi udeležencem, ki niso izpolnili obveznosti. Izračun teh denarnih kazni temelji na parametrih, določenih v Delegirani uredbi Komisije (EU) 2017/389 ([6]). Komisija naj bi spremljala spremembe na trgu, obseg neuspešnih poravnav in pripravljenost sektorja na izpolnjevanje zahteve glede cikla poravnave T+1 ter naj bi glede na to preučila, ali je zaradi prehoda z zahteve glede cikla poravnave T+2 na T+1 zelo verjetno, da bo neuspešnih poravnav bistveno več. Kadar Komisija ugotovi, da je to zelo verjetno, lahko po potrebi razmisli, ali bi bilo treba prilagoditi Delegirano uredbo (EU) 2017/389 ali sprejeti drug ustrezen ukrep v okviru pooblastil iz Uredbe (EU) št. 909/2014 za ublažitev negativnih finančnih in nefinančnih posledic. Vse prilagoditve bi morale biti začasne, sorazmerne s ciljem in zasnovane tako, da sektorju ne bi nalagale pretiranih stroškov.

(7) ESMA bi moral spremljati učinkovitost poravnave med prehodom na cikel poravnave T+1 ter o tem pogosteje poročati v mesecih neposredno pred tem prehodom in takoj po njem. Ker so na podlagi te uredbe nekatere vrste poslov financiranja z vrednostnimi papirji izvzete iz zahteve glede cikla poravnave T+1, bi moral ESMA posebno pozorno spremljati, kako učinkovita je poravnava poslov financiranja z vrednostnimi papirji, s katerimi se trguje na mestih trgovanja ali zunaj njih.

(8) Uredbo (EU) št. 909/2014 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.

(9) Ker cilja te uredbe, in sicer uvedbe krajšega cikla poravnave v Uniji, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

(10) Da bi bili vsi vpleteni deležniki dovolj pripravljeni in sposobni usklajeno in pravočasno preiti na cikel poravnave T+1, bi bilo treba datum začetka uporabe te uredbe odložiti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

([6]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/389 z dne 11. novembra 2016 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s parametri za izračun denarnih kazni za neuspešne poravnave in dejavnostmi CDD v državah članicah gostiteljicah (UL L 65, 10.3.2017, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/389/oj).

Člen 1

Spremembe Uredbe (EU) št. 909/2014

Uredba (EU) št. 909/2014 se spremeni:

(1) v členu 5 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Pri poslih s prenosljivimi vrednostnimi papirji iz odstavka 1, ki se izvedejo na mestih trgovanja, je načrtovani datum poravnave najpozneje prvi delovni dan po izvedenem poslu.

Zahteva iz prvega pododstavka se ne uporablja za nobenega od naslednjih poslov:

(a) za posle, ki so izpogajani zasebno, a se izvedejo na mestu trgovanja;

(b) za posle, ki so izvedeni dvostransko, a se o njih poroča na mestu trgovanja;

(c) za prvi posel, pri katerem so zadevni prenosljivi vrednostni papirji predmet začetnega evidentiranja v nematerializirani obliki na podlagi člena 3(2);

(d) za naslednje posle financiranja z vrednostnimi papirji, kadar so dokumentirani kot posamezni posli, sestavljeni iz dveh povezanih poslov:

(i) posojo vrednostnih papirjev ali izposojo vrednostnih papirjev, kakor je opredeljena v členu 3, točka 7, Uredbe (EU) 2015/2365 Evropskega parlamenta in Sveta (*);

(ii) posel nakupa in ponovne prodaje ali posel prodaje in ponovnega nakupa, kakor je opredeljen v členu 3, točka 8, Uredbe (EU) 2015/2365;

(iii) repo posel, kakor je opredeljen v členu 3, točka 9, Uredbe (EU) 2015/2365.

(*) Uredba (EU) 2015/2365 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o preglednosti poslov financiranja z vrednostnimi papirji in ponovne uporabe ter spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 337, 23.12.2015, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/2365/oj).“;

(2) člen 74 se spremeni:

(a) v odstavku 1, točka (a), se vstavi naslednja točka:

„(ia) kategorije poslov, načrtovani datum poravnave poslov in ali se posli izvedejo na mestih trgovanja;“;

(b) v odstavku 2, prvi pododstavek, se točka (d) nadomesti z naslednjim:

„(d) na zahtevo Komisije za poročila iz odstavka 1, točka (a)(ia) ter točke (e), (h), (j) in (k).“;

(3) v členu 75, prvi odstavek, se vstavi naslednja točka:

„(aa) vpliv na trg, ki ga bo imelo izvzetje nekaterih vrst poslov financiranja z vrednostnimi papirji iz zahteve iz člena 5(2), da je datum poravnave najpozneje prvi delovni dan po izvedenem poslu, in utemeljitev tega izvzetja;“.

Člen 2

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 11. oktobra 2027.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 8. oktobra 2025

Za Evropski parlament	*Za Svet*
predsednica	*predsednica*
R. METSOLA	M. BJERRE